

ВІДГУК
офіційного опонента,
доктора медичних наук, професора кафедри дерматовенерології
Національної медичної академії післядипломної освіти
імені П.Л. Шупика
Свистунова Ігоря Ваніфатійовича
на дисертаційну роботу Альаркана Мохаммада Ахмада Ахмада на тему:
«Диференційована терапія хворих на піодермії з урахуванням стану
периферичного кровообігу», подану на здобуття ступеня доктора
філософії за спеціальністю 222 «Медицина» з галузі знань 22 «Охорона
здоров'я»

Актуальність теми

Актуальність обраної дисертантом теми зумовлена широким розповсюдженням нозологічної групи піодермій. Питома вага бактеріальних інфекцій шкіри у складі загальної захворюваності в дерматології сягає близько 30%. Не дивлячись на значне поширення даної групи нозологій багато аспектів діагностики та лікування залишаються остаточно не визначеними і по теперішній час. Одним з таких питань є кореляція між станом васкуляризації шкіри й клінічним перебігом хвороби та, відповідно, можливі механізми впливу на ці показники в рамках комплексної терапії зазначених нозологій. Саме вирішенню цих питань і присвячено дисертаційне дослідження.

Окрім цього, дисертант провів дослідження мікробіоценозу уражених ділянок шкіри, що, в свою чергу, додає цінності науковій роботі та відображає дані, що можуть використовуватися для подальшого вдосконалення алгоритмів діагностики та лікування піодермій.

Тому актуальність теми дисертації Альаркана Мохаммада Ахмада Ахмада не викликає сумнівів. Мета дослідження є чітко сформованою, актуальною в науковому та практичних аспектах та скерована на вирішення важливих медико-соціальних проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри шкірних та венеричних хвороб Ужгородського національного університету "Новітні методи діагностики та лікування шкірних та венеричних хвороб"

(номер державної реєстрації 0119U101898, термін виконання – 2019-2023 рр.), в якій дисертант виконував фрагменти присвячені діагностиці та лікуванню піодермій.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Основні положення, сформульовані дисертантом, науково обґрунтовані і викладені на підставі поглибленого аналізу джерел літератури, результатів власних досліджень, їх обговорення. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації дисертаційної роботи Альаркана Мохаммада Ахмада Ахмада базуються на дослідженні 111 хворих на піодермію із застосуванням комплексних загально-клінічних, лабораторних, бактеріологічних, інструментальних, а також сучасних статистичних методів дослідження хворих. Застосовані дисертантом методи сучасні, високоінформативні, адекватні поставленій меті та завданням дослідження.

В роботі наведено 36 таблиць та 9 рисунків, що також підтверджує обґрунтованість та достовірність основних положень, висновків та рекомендацій дисертаційної роботи. Перелік використаної літератури містить 167 джерел, із них 112 кирилицею та 55 латиницею. Матеріали дисертаційної роботи достатньо висвітлені в наукових публікаціях, впроваджені в практику охорони здоров'я та навчальний процес.

Таким чином, основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації, висвітлені у дисертаційній роботі відображають повний обсяг отриманих результатів, є обґрунтованими та достовірними.

Наукова новизна дослідження та отриманих результатів

Новизна дисертаційної роботи полягає в тому, що Альаркан Мохаммад Ахмад Ахмад вперше провів дослідження, яке визначає рівень кореляції між патологічними змінами мікроциркуляторного русла та інтенсивністю й формами перебігу бактеріальних інфекцій шкіри. Виявлені дисертантом в результаті дуплексного сканування тригерні фактори хронізації патологічного процесу мають як практичне, так і наукове значення та можуть бути

використанні в дослідженнях, що скеровані на розробку засобів, які попереджують перехід важких піококкових процесів у хронічну стадію.

Проведене дисертантом бактеріологічне дослідження матеріалу з інфікованих ділянок шкіри підтверджує теорію поліінфікованості осередків ураження. Особливо часто при цьому виявлялася супутня мікрофлора мікотичної природи, що доводить необхідність культуральної діагностики піодермій у рутинній практиці для вирішення питання доповнення стандартизованої терапії протигрибковими препаратами.

Все зазначене вище свідчить про наукову новизну проведеного дослідження та значущість отриманих результатів.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням дисертанта. Текст дисертації є оригінальним. Виявлені за допомогою програми Unichek текстові співпадіння (цитування) мають відповідні посилання на першоджерела, що внесені до списку. Запозичення (співпадіння) в тексті не мають ознак плагіату. Робота визнається самостійною та може бути допущеною до офіційного захисту.

Практичне значення одержаних результатів

Практичні результати дисертаційного дослідження Альаркана Мохаммада Ахмада Ахмада полягають у формуванні більш точного розуміння впливу порушень васкуляризації шкірних покривів на клінічний перебіг піококкових інфекцій шкіри. Деякі описані автором типові зміни показників мікроциркуляції, виявлені під час дуплексного сканування в хворих на піодермії можуть використовуватися у клінічній практиці як індикатори необхідності використання вазоактивної терапії у складі комплексного лікування піодермій.

Таким чином, автором було оптимізовано базисну терапію піодермій шляхом використання вазоактивних лікувальних засобів. Призначення нафтидрофурилу при інфекціях в гострій стадії та призначення комбінації нафтидрофурилу і стандартизованого екстракту Гінко білоба значно підвищувало успішність лікування та знижувало частоту рецидивів захворювання. Результати дослідження підтверджують ефективність запропонованого алгоритму лікування. Все це підвищує швидкість одужання пацієнтів та запобігає хронізації захворювань, що, в свою чергу, прискорює відновлення працездатності та зменшує рівень інвалідизації пацієнтів.

Результати дисертаційних досліджень впроваджено у медичну практику Закарпатського та Івано-Франківського обласних шкірно-венерологічних диспансерів, Косівської та Снятинської районних лікарень (Івано-Франківська область), а також використовуються у навчальному процесі зі студентами та лікарями-інтернами на кафедрах дерматовенерології Ужгородського національного університету та Івано-Франківського національного медичного університету.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях

Дисертаційну роботу, що розглядається, позитивно характеризує повне викладення основних результатів в публікаціях та їх достатнє висвітлення на науково-практичних конференціях.

Матеріали дисертації знайшли відображення у 7 наукових працях, 4 з яких відповідають вимогам п. 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167.

Результати досліджень і основні наукові положення, що викладені в опублікованих працях, відповідають наведеним в дисертації.

Структура та зміст дисертації

Дисертаційна робота викладена на 134 сторінках і складається зі вступу, огляду літератури, матеріалу та методів дослідження, п'яти розділів власних досліджень, розділу аналізу та узагальнення отриманих результатів, висновків

та практичних рекомендацій, списку використаних джерел (із них кирилицею - 112, латиницею - 55) та 7 додатків. Роботу ілюстровано 36 таблицями, 5 рисунками. Таблиці та рисунки містять необхідний матеріал та відповідають змісту роботи.

Вступ написаний повноцінно згідно вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, включає обґрунтування теми роботи, чітко сформульовану мету та задачі дослідження, методи дослідження, наукову новизну та практичне значення, особистий внесок та публікації за темою дисертаційної роботи.

Розділ 1 «Клініко-етіологічні особливості, механізми розвитку піодермій і терапія хворих» містить 3 підрозділи, в яких в повному обсязі проаналізовано літературні наукові дані щодо клінічного перебігу піогенних інфекцій в сучасних умовах, висвітлені патогенетичні механізми розвитку захворювань та роль стану мікроциркуляторного русла в перебігу піодермій. Описані стандартизовані методики лікування. Дисертантом опрацьована велика кількість сучасних літературних джерел за темою дисертації, висвітлені протиріччя в існуючих наукових дослідженнях та проблемні питання, що потребують поглибленого вивчення.

Розділ 2 «Матеріал та методи дослідження» складається з 4 підрозділів. У розділі представлений детальний опис використаних сучасних методів загально-клінічного, лабораторного та спеціальних досліджень, обґрунтовано доцільність та адекватність їх використання. Наведено принципи лікування груп пацієнтів. Описано та обґрунтовано використання в дослідженні методів статистичної обробки даних, що є сучасними та відповідають вирішенню поставленої мети.

Розділ 3 «Клінічна характеристика хворих на піодермії» присвячений розкриттю дизайну дослідження та клінічної характеристики обстежених хворих на піодермії. Чітко роз'яснено критерії включення та виключення пацієнтів в дослідження. Приведено аналіз структури захворюваності

досліджуваних пацієнтів з зазначенням етіологічних факторів, клінічних форм, тривалості перебігу та топографічних ділянок вогнищ ураження.

Розділ 4 «Функціональний стан периферичного кровообігу у хворих на гострі піодермії» присвячений опису та представленню результатів обстеження пацієнтів з гострими піодерміями за допомогою дуплексного сканування. Отримані результати викладені на 12 сторінках друкованого тексту та проілюстровані 8 таблицями, що в повній мірі відображають отримані автором показники. Висновки розділу сформовані чітко та лаконічно.

Розділ 5 «Функціональний стан периферичного кровообігу у хворих на хронічні піодермії» є аналогічним попередньому розділу та представляє ідентичні результати діагностичного дослідження в хворих на хронічні форми піогенних інфекцій. Розділ викладений на 12 сторінках та проілюстрований 8 таблицями. Так само, як в попередньому розділі, висновки є чіткими, зрозумілими та обґрунтованими.

Розділ 6 «Мікробіоценоз шкіри у хворих на піодермії» відображає результати бактеріологічного дослідження матеріалу з осередків ураження в досліджуваних хворих. Висновком даного розділу є поліінфікованість вогнищ, з наявним ростом як піококків, так і інших різновидів мікроорганізмів. Розділ проілюстровано 4 рисунками, що демонструють приклади отриманих результатів росту мікроорганізмів на різних поживних середовищах. Зауваження до оформлення розділу відсутні.

Розділ 7 «Терапія хворих на піодермії» відображає основні результати дисертаційного дослідження та демонструє перевагу запропонованого Альарканом Мохаммадом Ахмадом Ахмадом методу диференційованої терапії з урахуванням стану периферичного кровообігу. Розділ викладено на 21 сторінці друкованого тексту, проілюстровано 5 діаграмами та 12 таблицями, що повністю відображають отримані результати. Наведені висновки є зрозумілими та обґрунтованими.

Розділ 8 «Аналіз та обговорення отриманих результатів досліджень» представляє ґрунтовний аналіз отриманих результатів дисертаційного дослідження. Наведено узагальнення отриманих даних та порівняння результатів дослідження з існуючими положеннями та уявленнями, висвітленими в літературних наукових джерелах. Дисертантом продемонстровано навички критичного мислення та співставлення власних результатів із даними, отриманими іншими дослідниками, що свідчить про високий рівень наукової кваліфікації автора.

Висновки добре сформульовані, конкретні, обґрунтовані, повністю відповідають змісту отриманих результатів дослідження, поставленій меті та завданням дослідження. Практичні рекомендації, що запропоновані автором на підставі висновків дослідження, мають безперечну наукову та практичну цінність.

Список використаних джерел (167 джерел) складений відповідно вимогам ДАК МОН України.

Завершеність дисертаційної роботи та зауваження щодо її змісту та оформлення

Дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням з чітко визначеними та вирішеними метою та завданнями, в якому вірно обрані методологічні та методичні підходи. У виконаній роботі витримана послідовність наукового пошуку з наступним порівняльним аналізом отриманих даних. Отримані результати наукового дослідження слід вважати такими, що не викликають сумнівів.

При рецензуванні дисертації встановлено, що у тексті дисертації, подекуди зустрічаються не досить вірні, з точки зору стилістичної побудови, фрази, поодинокі граматичні та синтаксичні помилки. Але ці вищевказані зауваження не є принциповими та не впливають на наукову і практичну цінність роботи.

Під час аналізу виникли деякі питання, які носять дискусійний характер та можуть бути прояснені під час відповіді на захисті:

1) Чи спостерігали Ви у хворих основної групи трансформацію гострого процесу, зокрема, фурункулів у хронічно-рецидивуючий фурункульоз?

2) Чим Ви керувались при виборі засобів топічної терапії?

Висновок

Дисертаційна робота Альаркана Мохаммада Ахмада Ахмада на тему «Диференційована терапія хворих на піодермії з урахуванням стану периферичного кровообігу» на здобуття ступеню доктора філософії з галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» являє собою самостійно виконану закінчену наукову працю, що проведена із застосуванням сучасних методів клінічного дослідження, має наукову новизну, практичну значимість, адекватна поставленій меті та задачам. Основні результати, нові наукові положення та висновки, сформульовані у дисертації, повністю відображені в опублікованих наукових працях, зарахованих за темою дисертації. В роботі відсутні порушення академічної доброчесності.

Зроблені зауваження не мають принципового значення і не зменшують наукову та практичну цінність роботи. Дисертаційна робота Альаркана Мохаммада Ахмада Ахмада на тему: «Диференційована терапія хворих на піодермії з урахуванням стану периферичного кровообігу» повністю відповідає вимогам, що передбачені п.п. 10, 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року № 167, відносно дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Офіційний опонент,

професор кафедри дерматовенерології
Національної медичної академії
післядипломної освіти імені П.Л. Шупика
доктор медичних наук, професор

МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА
СВІДЧУЮ
СЕКРЕТАР
І.В. Свистунов